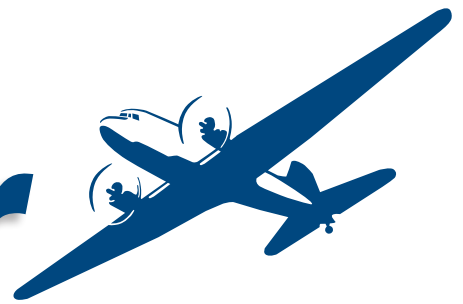

Flygande Veteraner

FÖRENINGEN FLYGANDE VETERANERS MEDLEMSTIDNING NR 141 • MARS 2019

Den 6 juni i sommar högtidlighålls 75-års minnet av Dagen D som markerade början på slutet av andra världskriget. Ett stort antal fallskärmshoppare kommer att landsättas över Normandie. Både Daisy och Placid Lassie planeras delta – precis som 1944! Foto Kevin Hong. Photos courtesy of the Tunison Foundation – Thank ya!

Ur innehållet

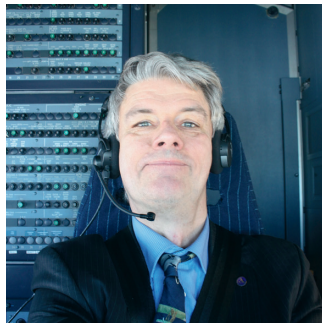
- **Bli Daisy-fadder!**
Sid 4
- **Tekniska arbetet**
Sid 6-7

- **Flygande Veteraner 35 år!** Sid 8-9
- **Daks över Normandy** Sid 10
- **Reseprogram 2019!** Sid 11-19

- **Placid Lassie, del 2**
Sid 20-21
- **Showa – japanska DC-3** Sid 22-23
- **...och en hel del annat**

Redaktörens rader

Våren har kommit. Ja, inte i skrivande stund visserligen. Men vi hoppas att så ska vara fallet när detta nummer av Flygande Veteraner hamnat mellan dina händer.

För många väcker våren resekänslor och i detta nummer presenteras åter ett omfattande reseprogram. Det är bara att studera programmet och drömma sig iväg!

Jag vill här passa på att hälsa en ny medlem av vår

redaktion välkommen: Sture Friedner. Jag överdriver inte om jag påstår att Sture är en av dem i Flygande Veteraners krets som besitter den största passionen för veteranflyg. Han har flygcertifikat och har även som passagerare flugit med de mest fantastiska veteranflygplan i exempelvis USA. Det är därför med stor glädje vi välkomnar Sture Friedner till vår redaktion. Sture presenterar sig själv närmare på nästa sida.

I detta nummer får vi också Jan Forsgrens presentation av japanska DC-3, okända för många av oss.

Trevlig läsning!

Michael Sanz
Redaktör

Ordföranden har ordet

FOTO: MICHAEL SANZ

”2019” låter inte som något speciellt år. Icke desto mindre blir det ett år med många högtidshållanden av större eller mindre betydelse. Det stora som flygvärlden talar om är naturligtvis Daks Over Normandy, ett evenemang som markerar att det är 75 år invasionen av Normandie, början på slutet av andra världskriget. Det blir ett internationellt evenemang med deltagande flygplan från många länder. Naturligtvis dominerar USA, med nästan 20 deltagande plan. Från Europa kommer i stort sett alla luftvärdiga DC-3/C-47. Det blir en mäktig upplevelse att se och höra ett 40-tal DC-3 närma sig, först som ett avlägset muller som ökar i styrka. Snart visar sig en spridd formation av flygplan av vilka några kommer att falla fallskärmshoppare på samma plats som under Dagen D. Vår Daisy, nyligen uppmärksammas i Christer Bergströms bok för sitt deltagande i såväl Normandie som vid Arnhem, kommer att medverka i gruppen flygplan som släpper fallskärmshoppare.

Flygande Veteraner har fått bidrag från Riksantikvarieämbetet för att montera in utrustning i flygplanet för hoppningen. Vi är mycket tacksamma för att ha fått statligt bidrag för att modifiera vårt flygplan för detta.

Våra medlemmar erbjuds två utmärkta tillfällen att uppleva Daks Over Normandy: på Duxford och i Caen.

Vidare är det i år 70 år sedan slutet på Berlinblockaden, vilken ledde till historiens största transportflygin-sats. Även det kommer att högtidlighållas i stor skala och även där ska vi vara med.

Det finns fler intressanta årsdagar relaterat till 2019:

För 60 år sedan började SAS som första bolag flyga Caravelle och för 45 år sedan togs typen ur trafik.

Det är 55 år sedan Flygvapnets sista J 26 i såldes. Ett 20-tal före detta svenska Mustang flyger ännu!

1969 togs J 34 Hunter ur svenska flygvapnets tjänst – alla utom sju skrotades. Fyra av dessa kom genom en märklig transaktion att säljas från brandövningsplatsen på F 10 till tillverkaren i England för att sedan modifieras och säljas till schweiziska flygvapnet. Vissa av dem flyger ännu. Nu, 50 år senare, kommer de två Hunter som funnits på Västerås Flygande Museum att försvinna. Inte för att skrotas utan för säljas till International Test Pilots School i Kanada. Det finns redan idag fyra tidigare svenskregistrerade Hunter som flyger i Kanada på militära kontrakt. Tidigare SE-DXC havererade föregående jul i samband med en militärövning på Hawaii.

För 35 år sedan flög vår Daisy för första gången i Flygande Veteraners regi och samma år sattes ett framtida veteranflygplan i svensk trafik, nämligen Saab 340. Veteranflygplan kan vara ganska moderna!

Lars Wissing
Ordförande

flygande veteraner

Föreningen Flygande Veteraners informations- och medlemstidning
Nr 141 mars 2019

Flygande Veteraner är en allmännyttig, ideell förening med säte i Stockholm

Tidningen utkommer med fyra nummer per år: mars, juni, september och december.

Prenumeration genom medlemskap 350 kr/år.

Bankgiro 5045-7118 för medlemsavgifter

Bankgiro 245-5657 för resor och övrigt

Annonsörer är välkomna.

Styrelse

Ordförande

Lars Wissing 070 630 60 43

Vice ordförande

Lars Sveding 070 342 45 27

Sekreterare

Michael Östergren 070 330 50 94

Kassör Lars Sveding 070 342 45 27

Ledamöter

Anders Jacobsen 070 796 86 72

Martin Ingfeldt 070 895 67 52

Berndt Kvist 0737 00 78 03

Claes Martinsson 070 771 12 58

Börje Thelin 070 610 90 80

Karl-Axel Waplan 070 510 42 39

Suppleanter

Henrik Boresäter 070 555 35 73

Göran Fransson 070 543 79 54

Kjell Nordström 070 531 91 25

Redaktion

Ansvarig utgivare: Lars Wissing

Redaktör: Michael Sanz

Redaktion: Lars Cedwall, Sture Friedner,

Bernt O Olsson, Christer Persson,

Tomas Rinman och Solveig Widing

Tidskriftens adress och e-post:

Flygplatsinfarten 39. 169 67 BROMMA

red@flygandeveteraner.se

Webmaster: Ponthus Blomquist

Flygsektionen

Flygchef

Anders Jacobsen 070 796 86 72

Teknisk chef

Berndt Kvist 073 700 78 03

Kabinchef

Eva Jönelid 070 825 44 68

Servicecenter

Programinformation:

Sökes på webbsida eller Facebook

Telefon, postorderförsäljning:

08-29 50 33 kl 11-14, må-fre

Flygprogram, ansvarig: Karl-Axel Waplan

Bokning:

www.flygandeveteraner.se

Tel 08-29 50 33 mån-fre kl 11-14.

e-post:

programgruppen@flygandeveteraner.se

Medlemsservice:

Tel: 08-29 50 33 mån-fre kl 11-14.

e-post:

medlemsservice@flygandeveteraner.se

Postadress:

Flygplatsinfarten 39. 168 67 BROMMA

Webbsida www.flygandeveteraner.se

Facebook:

www.facebook.com/flygandeveteraner

För att gå med i vår grupp söker du på

”Föreningen Flygande Veteraner” på Facebook.

Välkommen, Sture Friedner!

Till vår stora glädje har Sture Friedner gjort oss den äran att ansluta sig till medlemstidningens redaktion. Vi hälsar honom hjärtligt välkommen och ser fram emot att ta del av hans stora erfarenhet av veteranflyg. Här berättar han något om sig själv:

– Mitt flygintresse grundades då min far gav mig en balsammodell av en Cessna innan jag ens börjat skolan. När han sedan tog mig till Allebergs segelflygfält blev jag frälst. Ett starkt minne från den tiden är även när familjen åkte förbi Torslanda flygfält och det stod en blänkande DC-3 där, kanske Daisy?

Som flygpojke på F9 fick jag flyga första gången och där såg jag även filmen "Tills vingarna bär" som gjorde djupt intryck på mig. Filmen visade flygutbildningen på Ljungbyhed i Sk 50 Safir. Det skulle emellertid dröja mer än 40 år innan jag själv kunde köpa en Safir som Åke Jansson och jag sedan renoverade.

Min första kontakt med DC-3/C-47 fick jag just genom Åke Jansson och vår vänskap har hållit i sig genom åren. Med Åkes Congo Queen har jag flugit mycket och med Daisy har jag gjort många utlandsflygningar. Jag hoppas att jag med mitt intresse skall kunna göra en insats för Flygande Veteraner och veteranflyget i Sverige.

Följ Flygande Veteraner på Facebook och hemsidan!

På Flygande Veteraners Facebook-konto, liksom på hemsidan, finner du aktuell information och senaste nytt från föreningen. Håll dig uppdaterad genom att besöka Facebook och hemsidan!

www.facebook.com/flygandeveteraner
www.flygandeveteraner.se

Kom till årsmötet!

Datum: Söndagen den 24 mars 2019, klockan 13:00.

Plats: Mililtärsällskapet, Valhallavägen 104, Stockholm.

T-bana: Stadion (uppgång Musikhögskolan/Stadion).

Buss 4 och 72 hållplats Musikhögskolan, buss 55 hållplats Valhallavägen.

Viktigt: Ta med dig ditt medlemskort!

Meddela om du önskar en lättare förtäring med kaffe till info@flygandeveteraner.se eller ring 08-29 50 33.

Valberedningens förslag till styrelse

Vid de senaste årsmötena har det kommit önskemål om att presentera valberedningens förslag till styrelse före årsmötet. Detta är ett önskemål som inte alltid går att uppfylla, då arbetet med att hitta en fulltalig styrelse kan pågå in i det sista. Men inför detta årsmöte finns redan nu ett förslag framtaget, och det ser ut som följer:

<i>Ordförande:</i>	Claes Martinsson
Lars Wissing	Karl-Axel Waplan
<i>Vice ordförande:</i>	Michael Östergren
Lars Sveding	Peter Östergren – Ny
<i>Ordinarie ledamöter:</i>	<i>Suppleanter:</i>
Martin Ingfeldt	Henrik Boresäter
Anders Jacobsen	Sture Friedner – Ny
Berndt Kvist	Christina Hellberg – Ny

Förändringar i förslaget *kan* uppstå fram till årsmötet, om exempelvis någon kandidat skulle ompröva sin nominering. För den som önskar en presentation av de nya styrelseledamöterna hänvisar vi till årsmötet, där vi hoppas att de har möjlighet att delta.

Valberedningen

Bli medlem i Flygande Veteraner!

Du som inte redan är medlem i föreningen Flygande Veteraner kan enkelt avhjälpa detta!

Som medlem får du flyga med vår DC-3 Daisy till delat självkostnadspris. Myndigheterna kräver medlemskap i Flygande Veteraner för att få flyga med Daisy.

Fyll i formuläret för medlemsanmälan på hemsidan www.flygandeveteraner.se Betala årsavgiften 350 kronor till Flygande Veteraners bankgirokonto 5045-7118. Familjemedlem skriven på samma adress betalar halv avgift. För 3 500 kronor får du ständigt medlemskap.

Uppdatera dina kontaktuppgifter!

Har du bytt adress, telefonnummer eller epostadress? Uppdatera dina kontaktuppgifter genom att ringa Flygande Veteraner 08-29 50 33 eller maila medlemsservice@flygandeveteraner.se Eller använd formuläret på hemsidan, gå via: www.flygandeveteraner.se/kontakt

Bli fadder för en bit Daisy!

Redaktörer

Izabella Roozitalab Flensburg
och Lars Sveding

Bli fadder för en del av Daisy och bidra till att hålla henne flygande! På hemsidan www.flygandeveteraner.se finner du den aktuella listan över lediga objekt, som du kan bli fadder för samt priserna för de olika fadderskapen. Där anmäler du ditt intresse för ett fadderobjekt. Ditt namn kommer med på fadderlistan på den här sidan, på hemsidan och på en tavla i flygplanet. Sedan hösten 2018 erbjuder Flygande Veteraner möjlighet till fadderskap ett utökat antal delar av Daisy. Dessutom kan du välja mellan tre olika tidsperioder för ditt fadderskap: ett, tre eller fem år.

Bernt Eriksson Vänster magnet vänster motor
Gunnar Mitlid Transponder #1 - Garmin GTX 330D
Lars-Gunnar Fredriksson Transponder #2 - Garmin GTX330D

Åke Höjerts Vänster pilotstol
Kent Oderud Höger pilotstol
Aero-Tronic Ltd Björn Thelin Färdmekanikerstol - till 2024

Åke Höjerts Flygplansur
Gunnar O Johansson Höger huvudhjul
Carlos Costa Sporrhjul
Bertil Lindholm Stege till ingångsdörr
Gunnar Sköld Höger fartmätare
Gunnar Sköld Vänster höjdmätare
Gunnar Sköld Höger höjdmätare
Richard Heltzen Vänster startmotor
Leif Andersson Höger startmotor - till 2024
Stefan söderlundh Höger propeller
Johan Bock Höger bränslepump, motordriven
Bo Törnros Handbrandsläckare, vatten

Richard Heltzen Passagerarstol 1A
Peter Strand Passagerarstol 1D
Ulla Järvinen Passagerarstol 2 C - till 2022

AB O Hallquist Passagerarstol 4 A
AB O Hallquist Passagerarstol 4 B
AB O Hallquist Passagerarstol 4 C
AB O Hallquist Passagerarstol 4 D
AB O Hallquist Passagerarstol 6 B
AB O Hallquist Passagerarstol 6 C
AB O Hallquist Passagerarstol 7 C
AB O Hallquist Passagerarstol 7 D

Joakim Holmström Passagerarstol 3 A
Anders Hallquist Passagerarstol 3 B
Noah Hallquist Passagerarstol 3 C
Henrik Holmgren Passagerarstol 3 D
Christian Case Passagerarstol 6 A
Jonas Wallin Vänster generator
Jan Erik Andersson Ljudregistrator (CVR)
Ulf Abrahamsson Skevrodertrim
Robert Heierson V bränslepump-motordriven

Fadderskap per den 1 mars 2019. Gäller i ett år där inte annat anges.

Boken om Daisy under andra världskriget

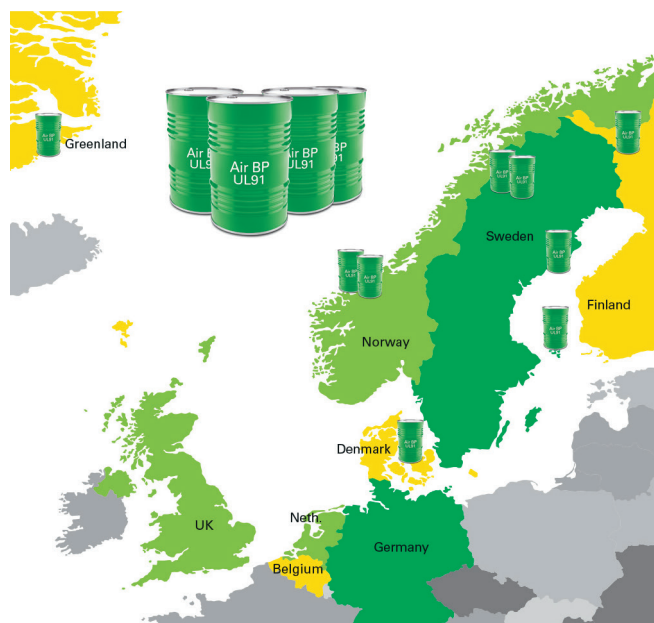
2019 år är det 75 år sedan Dagen D och Operation Market Garden vid Arnhem. Daisy deltog i dessa operationer. Hon fällde hoppare över Normandie och bogserade glidflygplan till Arnhem. Christer Bergström har skrivit en spännande och detaljerad bok om

vårt flygplan under denna tid. I denna skildring lär man känna Daisys besättning i vardagen och under uppdrag. Vi får också en bild av hur de amerikanska piloterna upplevde att vara i England.

Boken finns att köpa från Flygande Veteraner. En längre intervju med författaren till den och fler andra flygrelaterade böcker kommer i nästa tidning.

Köp boken genom Flygande Veteraner:

Medlemsservice på Bromma, tel 08-29 30 55 eller maila din beställning till: medlemsservice@flygandeveteraner.se

Air BP is now offering AVGAS in drums!

Contact Air BP Sweden for direct delivery to your flight strip within Scandinavia.

For order and price info, please contact

Oskar Björk +46(0)70 916 13 73 oskar.bjork@bp.com
AVGAS 100LL and AVGAS UL91 both available.

Find out more at:
www.airbp.com

Medlemsaktiviteter våren 2019

Flygande Veteraner erbjuder inte enbart ett omfattande flygprogram. Föreningen vill också aktivera sina medlemmar på marken! Två programpunkter är för närvarande aktuella. Uppdateringar finns på hemsidan och på Facebook.

10 april: "Tills vingarna bär", Arlanda Flygsamlingar

Vår pilot Kjell Nordström visar film om utbildningen på Ljungbyhed under 1950- och 1960-talet samt berättar om sina egna erfarenheter. Arlanda Flygsamlingar kl 18.30. Därefter möjlighet att se museisamlingarna!

4 maj: Medlemsdag Västerås

Flygande Veteraner arrangerar tillsammans med HFF på Hässlö en träff för medlemmarna. Klockan **11.00** håller Tomas Rinman föredrag om Daisy under andra världskriget. Klockan **12.30** visas Daisy. Möjlighet att flyga Mälarrundor med Daisy eller att följa upp filmen "Tills vingarna bär" genom att själv känna på att spaka Sk 50 och Sk 16 med flera flygplanstyper. *Se även reseprogrammet!*

Tante Ju flyger vidare – men utan Lufthansa

Det tyska flygbolaget Lufthansa har beslutat upphöra med finansieringen av den Junkers Ju 52 som under tre decennier gjort pr-flygningar för bolaget. 83-åriga Tante Ju D-CDLH *Berlin-Tempelhof* (med sin ursprungliga registrering D-AQUI påmålade) återbördades till Tyskland från USA av Lufthansa 1984, där ett ambitiöst restaureringsarbete utfördes. 1986, lagom

till flygplanets 50-årsjubileum, började Deutsche Lufthansa Berlin-Stiftung DLBS operera flygplanet. Lufthansas sponsring av DLBS kostar omkring tio miljoner kronor varje år. Nu blev 2018 den sista säsongen för passagerarflygningar och DLBS har slutat sälja biljetter. Ju 52 Berlin-Tempelhof byggdes ursprungligen för Lufthansa men har, precis som Daisy, även flugit för

norska DNL och SAS som LN-KAF *Askeladden*.

Framtiden för DLBS Tante Ju är nu oviss. Förmodligen kommer planet att visas upp på flygdagar men inget beslut har fattats i frågan av Lufthansa.

2007 igångsatte DLBS ett omfattande projekt med ambitionen att restaurera en Lockheed L-1649 Starliner till luftvärdighet. Detta initiativ har försenats med flera år och inget beslut finns om dess framtid.

Flygande Veteraners medlemmar är välkomna som gäster till Svensk Flyghistorisk Förenings (SFF) medlemsmöten, seminarier, föredrag eller andra aktiviteter där SFF medverkar.

Svensk Flyghistorisk Förening, SFF, är Sveriges största flyghistoriska organisation med 6.000 medlemmar – flyghistoriker, flyghistoriskt intresserade eller flygintresserade i största allmänhet. Välkommen som medlem du också! Enkelt att anmäla sig på hemsidan:

www.flyghistoria.org

SFF är indelad i 14 regionavdelningar, se din hemmaregion:

www.flyghistoria.org/Enskilda-regioner. En välfylld hemsida med flygnostalgi, frågeforum, bildarkiv (200 000 bilder!) försäljning av flygböcker, webshop, medlemsanmälan, flygdagar, aktuellt och senaste nytt. Bokarkivet har drygt 4.000 artiklar.

SFF Region Stockholm har medlemsmöten på Armémuseum, T-bana Östermalmstorg. Nästa föredrag 7 april kl 14.00. Program se hemsidan eller nyhetsbrev. Prenumerera gärna på Stockholmsregionens nyhetsbrev, se www.sffsto.se

SFF medverkar även i följande trevliga evenemang:

Lördag 13 april 12.00 – 16.00 och söndag 14 april 10.00 – 16.00 IPMS Stockholm (International Plastic Modellers Society) arrangerar

Modellexpo 08-Open i Skytteholmskolan Solna. Entré 80 kronor. Detta är årets modellevenemang, ett av de största i sitt slag i Sverige och ett av de viktigaste i Norden. SFF Region Stockholm delar ut pris till en byggare av bästa flygplansmodell eller modell av annat föremål med svensk militär eller civil flyganknytning. www.ipmsstockholm.se

Besök gärna Svensk civil luftfartshistoria på Arlanda flygplats: www.arlandaflygsamlingar.se

Öppettider: Helgfria tisdagar och torsdagar 10-15 och första helgfria lördagen i månaden 11-15 eller efter överenskommelse

FOTO MATS OLIVSSON

Tekniska arbetet med Daisy

Av Tomas Rinman

Under vintern har det tekniska arbetet med Daisy fått gå på sparlåga. Detta beroende dels på att flygplanet befinner sig i Linköping, dels för att en del av den ena motorgondolen finns i USA för reparation. Arbetet förväntas ha kommit igång i början av mars 2019.

Sedan mitten av augusti 2018 har Daisy haft hemvist Linköping City Airport, det vill säga Saab-fältet. I december fick Daisy uppställningsplats utanför Linköpings Flygklubb. Som framgick av artikeln i Flygande Veteraners decembernummer har ett tält monterats över vänster motor och vingpartiet närmast motorn. Från Försvarmakten har vi fått låna portabla bensin- och dieseldrivna värmare.

Nacellen hos Basler

Eftersom vi befarade värmeskador på strukturen bakom motorn, så demonterades den så kallade nacellen – plåtstrukturen bakom själva motorn – och skickades till Basler Flight Service i Oshkosh, Wisconsin, i USA för reparation.

Flygande Veteraners tekniske chef Berndt Kvist har tillsammans med piloten, tillika föreningens ekonomiansvarige Lars Sveding, besökt Basler för att

inspektera det pågående arbetet med att reparera nacellen. Lars Sveding och mekanikergruppens Mats Oliwsson har också gjort ett återbesök hos Basler för att inspektera det pågående arbetet med nacellen.

Basler har stora resurser inom alla områden som gäller DC-3. Företaget har god tillgång på reservdelar, bland annat alla plåtar och kåpor nära motorerna. Även nya bromstrummor och nyproducerade däck. Basler kommer att montera motorfundament, brandskott, oljekylare med mera i anslutning till vänster motor. Basler har för övrigt en division specialiserad på konvertering av DC-3 till turbopropmotorer. Sådana plan tjänstgör exempelvis i Antarktis kärva klimat.

Planerings- och arbetsmöten

Nio av föreningens tekniker och mekaniker samlades i januari på Hässlö i Västerås för årets första möte. I mu-

Daisys motornacell under restaurering hos Basler i Oshkosh i december 2018. Flygplanet i bakgrunden är givetvis en annan DC-3 som restaureras av Basler.

set var det bara elva grader! Vi fick tillgång till ett konferensrum, där det var något varmare. Syftet med mötet var att diskutera dels planeringen inför vinterns och vårens arbete, dels tekniska frågor som måste lösas.

Bland annat diskuterades hur vi på bästa sätt ska kunna skaffa nya hydrau-

FOTO MATS OLIVSSON

likslangar. Även frågan om hur vårt reservdelslager fortsättningsvis ska organiseras togs upp. En särskilt grupp har tillsatts för detta.

Basler Flight Service ska även leverera wire och delar för installation av utrustning för fallskärmshoppning, enligt den metod som användes av amerikanerna under andra världskriget. Den installationen förväntas inte bli så komplicerad, eftersom vi använder originaldelar och originalritningar, en förutsättning för att få installationen godkänd.

Nacellen på väg

Det vi nu väntar på är leverans av motornacellen. Den skickades till Basler för genomgång under december 2018 och beräknas vara åter på plats i början av mars.

Mekanikergruppen har under januari träffats i Västerås varje onsdag. Bland annat har gruppen arbetat med att demontera startdrivaxeln på den motorn som fallerade efter markuppehållet i Groningen i somras. Startdrivaxeln har skickats på sprickundersökning som visat att axeln gått av på grund av utmattning.

Denna motor har också demonterats för att vi ska kunna tillvarata kuranta delar som kan gå att återanvändas, det vill säga ej gångtidsbundna delar. Samtidigt analyserar vi motorn för att finna andra eventuella orsaker till sommarens motorhaveri i Nederländerna. ✚

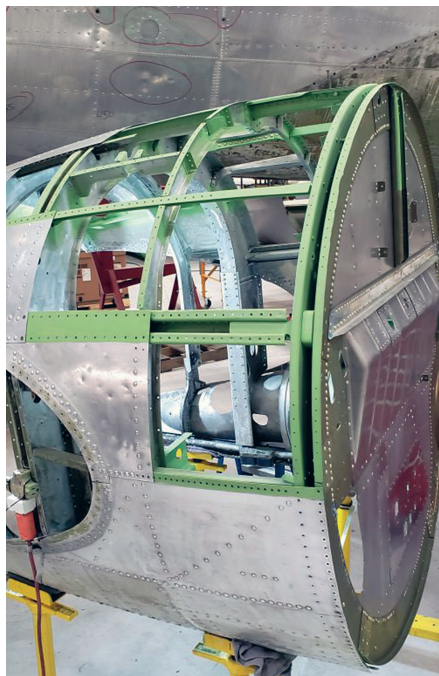

FOTO MATS OLIVSSON

Sergeant Lambert L Johnson hoppade från Daisy Dagen D 1944. Hans brorson Warren Johnson önskar göra detsamma 75 år senare!

75 år emellan:

Daisyhoppare från samma familj!

Av Tomas Rinman

Sergeant Lambert L Johnson var en av de fallskärmshoppare som hoppade från Daisy på Dagen D i juni 1944. Han har berättat följande om förberedelserna inför invasionen av Normandie:

– *Kvällen innan hade vi svärtat våra ansikten med kol, skakat händerna i gruppen och sedan klockan 23.00 startade färden över Engelska kanalen. Man kunde se formationer med C-47:or överallt. Slutligen nådde vi Normandie och luftvärnet började skjuta varvid Daisy kastades runt som en boll av krevaderna. Tyskarna fick in flera fullträffar på andra C-47:or, vilka fattade eld.*

Slutligen fick vi signal att hoppa och under fallet mot marken började tyskarna att skjuta med kulsprutor, gevär och pistoler. Man kunde höra ljudet när deras kulor träffade skärmen. Många hoppare dog innan de nådde marken. Men jag sköt min första tysk redan innan jag hade fått av mig fallskärmen! Jag var så nära att jag inte kunde missa honom.

Krigets tuffa tag... Sergeant Lambert L Johnson överlevde kriget och kom hem till North Dakota där han blev sheriff. Han avled 1979.

Lamberts brorson heter Warren Johnson. Han är nu 32 år gammal och är själv en veteran från US Army. Warren blev intresserad av vad som

egentligen hade hänt hans farbror under kriget och började att söka på nätet genom att använda orden C-47 och "tail number" 330732. Han fick en hel del träffar och kom fram till att denna DC-3 numera opereras av Flygande Veteraner i Sverige. Så småningom fick han kontakt med mig och ett utbyte av information startade. Warrens största önskan var att följa i farbroderns spår och att själv börja hoppa fallskärm. Målet för Warren är ju att göra ett hopp från Daisy under det kommande 75-årsminnet av Dagen D i juni 2019.

Warren tog kontakt med Peter Braun som är Event Director på Daks over Normandy och fick goda råd hur han ska göra för att uppnå detta mål. Warren har nu varit i Florida och tränat fallskärmshoppning hos X-35 Airborne School. Han har nu tio hopp bakom sig, så han är fullt kvalificerad och redo att hoppa över Normandie i juni – helst i samma flygplan som sin farbror!

Under tiden i Florida mötte Warren några svenska fallskärmshoppare som var där för att träna hopp från en C-47. Deras högsta önskan är att få hoppa från Daisy och de väntar på bekräftelse om detta. Daisy ska få en installation av en wire i taket på kabinen enligt samma modell som användes under andra världskriget. ✚

FOTO MICHAEL SANZ

Flygande Veteraner 35 år Del 2

Av Michael Sanz

1983 bildades Flygande Veteraner och i år är det 35 år sedan föreningen för första gången flög med sin Douglas DC-3. Här följer en liten tillbakablick på föreningens första år.

1982 bjöd staten ut Flygvapnets sex kvarvarande Douglas DC-3 – Tp 79 – till försäljning. Flygplanen gick olika öden till mötes: Två blev museiföremål i Sverige, ett exporterades till Kanada och två till Afrika (Åke Janssons Transport Aérien Zaïrois). Den sjätte, ”79006”, köptes 1982 av privatpersonerna Ingemar Wärme och Jimmy Berglund i Boden. Deras vision var, att detta flygplan skulle drivas av en förening för att visa framtida generationer DC-3:ans stora betydelse för luftfarten. Och vilken strålande idé – och så väl den lyckades!

I december 1982 flögs 79006, som nu återfått sin tidigare civila registrering SE-CFP, till Stockholm-Bromma. 1983 bildades föreningen Flygande

Veteraner och DC-3:an kunde då ses utomhus vid Linta på Bromma.

Hösten 1983 flyttade Linjeflyg sin bas från Bromma till Arlanda. Under en period blev då hangar II ledig – innan ett varuhus skulle flytta in i byggnaden. Diverse hyresgäster härbergades i hangaren: allt från Swedairs affärsflygplan till Pripps bryggeriers upplag av aluminiumburkar – och Flygande Veteraners SE-CFP!

Under vintern 1984 arbetade ett 20-tal tekniker och andra frivilliga intensivt med en 125-timmarsöversyn för DC-3, under SAS-veteranen Sten ”Sten-Calle” Carlssons ledning. Han blev senare också föreningens ordförande.

Dessa yrkesmän och entusiaster

Ovan: Sten ”Sten-Calle” Carlsson, till höger, ledde arbetet med den första översynen på Flygande Veteraners DC-3 SE-CFP. Här tillsammans med Torbjörn Henningsson vid babords motor.

lade ner sin själ för att flygplanet skulle återfå full luftvärdighet. De flesta av dem hade någon gång arbetat med DC-3 i antingen flygbolag eller i Flygvapnet, några var glada entusaster.

Efter sammanlagt 2 000 arbetstimmar upphörde möjligheten att fortsätta översynen under tak, eftersom varuhuset Obs! skulle etablera sig i hangar II.

Den 25 mars 1984 genomfördes Flygande Veteraners första roll-out, från hangar II på Stockholm-Bromma. Givetvis en märkesdag i föreningens historia! ✈

Nästa sida: Den 25 mars 1984. Flygande Veteraners SE-CFP gör sin första roll-out, efter 2 000 timmars arbete i hangar II på Bromma flygplats.

FOTO WWW.DAKSOVERNORMANDY.COM

Daks over Normandy

The 75th Commemoration of D-Day 2019

Av Tomas Rinman

I förra numret av presenterades en översikt av projektet Daks Over Normandy – en del av 75-årsminnet av Dagen D, de allierades landstigning i Normandie. Planeringen av detta event påbörjades för mer än ett år sedan och nu har planerna blivit mer konkreta.

Över 300 fallskärmshoppare i mer än 30 stycken DC-3/C-47 ska flyga från Duxford i England till Normandie i Frankrike. Imperial War Museum i Duxford är värd för detta. Kalendariet ser ut som följer:

Duxford flygplats

2 juni Flygplanen landar i Duxford

3 juni Övning i formationsflygning

4–5 juni Demonstration av formationsflygning, passagerarflygningar, fotoflygningar, fallskärmshopp, flygmarknad med mera.

5 juni På eftermiddagen flyger alla flygplan till Frankrike.

Caen-Carpiquez flygplats

6 juni Vilodag

7–8 juni Demonstration av formationsflygning, passagerarflygningar, fotoflygningar, fallskärmshopp, flygmarknad.

9 juni Alla flygplan flyger till Wiesbaden för Berlin Airlift 70. Hemsida: www.berlinairlift70.com

Biljetter

Försäljningen av biljetter pågår på Daks Over Normandys hemsida. Biljetterna köps i förväg, entrépris till Duxford den 4–5 juni 25 pund. Öppetider 10–18.

Pris till flygplatsen Caen-Carpiquez den 7–8 juni 17.50 euro. Biljett måste bokas för den 7 och 8 juni. Detaljerade prisuppgifter finns på hemsidan. Öppetider på Caens flygplats kl 10–17.

Kvällen den 7 juni ordnas en speciell visning för fotografer, pris 95 euro.

Antal deltagande flygplan

I mars var 38 stycken DC-3/C-47 bekräftade för deltagande. På hemsidan www.daksovernormandy.com visas aktuell status. I vårt förra nummer angavs att Vallentuna Aviatörförenings *Congo Queen* ska delta. Detta är tyvärr inkorrekt.

Fallskärmshopp

Daks Over Normandy blir det främsta inslaget under 75-årsminnet av Dagen D. Formationsflygningen med flygplanen över Engelska kanalen och massuthoppet av fallskärmshopparna över den historiska Drop Zone N, nordost om Ranville i Normandie. Nära 300 "paratroopers" ska hoppa ut över denna historiska plats eftermiddagen den 5 juni. Ett tjugotal av de deltagande DC-3:orna är utrustade för fallskärmshopp vid formationsflygning.

Partner med andra organisationer

Daks Over Normandy har ingått partnerskap med Imperial War Museum, IWM, och Normandie Tourisme. Den 28 januari hölls ombord på kryssaren HMS *Belfast* i London en presskonferens inför 75-årsminnet av Dagen D. IWM och Normandie Tourisme presenterade då evenemangen, där Daks Over Normandy blir det enskilt största inslaget. Se arrangörens hemsida: www.daksovernormandy.com

Berlin Airlift 70 år

Rosinenbomber kallades de på tyska, *Candy Bombers* på engelska – de flygplan som under den sovjetiska blockaden 1948–49 bistod berlinborna med förnödenheter från luften. I år är det 70 år sedan Berlin Airlift avslutades. Det högtidligt hålls med evenemang i och kring Berlin – inte minst i luften.

Enligt arrangören finns ännu 160 av de flygplan som deltog i luftbron bevarade. Ett 40-tal av dem förväntas komma till Tyskland för att delta i minnesarrangemangen, bland dessa även de som anmält sig till Daks Over Normandy. Utöver DC-3:orna är Douglas DC-4 och Ju 52 anmälda. Förutom det 20-tal plan som kommer från Amerika ska en DC-3 ta sig från Australien och en DC-4 från Sydafrika. Vi önskar dem alla varmt lycka till på färden!

Alla dessa flygplan ska återskapa upplevelsen av hjälpsändningar som anlände till Berlins flygplatser i en frekvens av snart sagt varje minut.

Aktiviteterna koncentreras till tre platser i Tyskland: amerikanska flygbasen i Wiesbaden, tyska flottillen i Faßberg och flygplatsen Berlin-Schönhagen. Där kan allmänheten se och "känna" på flygplan och besättningar. Självklart kommer flygplanen också att visa sig över Berlin – en önskedröm är att planen kunde landa på Tempelhof som numera är ett friluftsområde – banorna finns ju kvar...

I nästa nummer av vår tidskrift följer en utförlig berättelse om bakgrunden till luftbron till Berlin.

Med Flygande Veteraner reser du reguljärt till Berlin, upplever dessa historiens vingslag, och flyger sedan lika "historiskt" tillbaka – med Daisy! Se www.berlinairlift70.com ✈

FOTO FOERDERVEREIN LUFTBRUECKE BERLIN 70

Omväxlande och händelserik säsong med Daisy 2019

Av Karl-Axel Waplan

Dagen D 75 år, Luftbron till Berlin 70 år – tillsammans med resor av mycket omväxlande karaktär – fyller planerna för säsongens flygningar med Daisy. Nedan några glimtar ur 2019 års flygprogram.

Årets höjdpunkter, jubileerna över Normandie och Berlin beskrivs på annan plats i tidningen. Övriga resor är en blandning av kultur, mat, teknik och historia i olika former, marin verksamhet, teknik och givetvis flyg. Samtliga dock med den minsta gemensamma nämnaren – vår Daisy.

Värmland

Natur, kultur, vackra vyer – till och med skidåkning inomhus! Allt detta och lite till får man uppleva om man följer med på Morsdagsresan till västra Värmland, Torsby och Karlstad.

Tre Isotta Fraschini-motorer!

Kan man som motorhistoriskt intresserad tänka sig en mer komplett helg – först två timmar ombord på Daisy och det fantastiska ljudet från två stjärnmotorer. Därefter möjligheten att riktigt studera historiska bilar, båtar, mopeder och MC i Ronneby Brunnsplan i det vackra Blekinge för att dagen därpå stå på däck till motortorpedbåten T 38 och känna vibrationerna och höra ljudet av tre Isotta Fraschini-motorer, när det bär av med hög fart i Blekinge skärgård.

Rudskoga Teknikdag

Vill man istället för att njuta av bilar och båtar med häftiga motorer, utan föredrar lugnet av hantverk, djur, marknad och mycket mer i en underbar kombination – då tar man det korta hoppet med Daisy till Karlskoga för att därefter åka buss till hembygdsgården Erk Orsas, Rudskoga, Kristinehamn. En söndag för hela familjen.

Slott och porslinshistoria

Man hinner uppleva mycket genom att flyga med Daisy över dagen. Lidköping vid Väneren har mycket att erbjuda. En guidad tur genom Rörstrands porslinsmuseum tar dig genom 290 års spän-

nande kulturhistoria vilket följs av ett besök på Kållandsö med Läckö slott. På vägen hem i Daisy, med benutrymme som man bara idag får om man betalar förstaklasspriser, kan vi sträcka på benen och njuta av dagens intryck.

Framsidan eller baksidan

Diskussionen om Göteborg är framsidan eller baksidan av Sverige lär vi väl inte lösa genom vårt planerade besök på Aerozeum i Säve. Alla kan dock vara överens om att på Aerozeum erbjuds tillräckligt många aktiviteter för att fylla en dag och mer därtill. Har vi dessutom tur kan vi få se HKP 4, Vertolhelikoptern ”Yngve 70”, flyga. Detta är återigen en tur med Daisy som utöver den fantastiska upplevelsen att flyga DC-3 erbjuder aktiviteter som passar de flesta.

Riga, smalspårig järnväg i Lettland

20 mil öster om Riga ligger en gammal järnvägsknutpunkt – Gulbene. Detta var en central punkt i järnvägsnätet under tsar- och sovjettiden. I dag håller en intresseförening i Gulbene ett antal tågsätt igång den smalspåriga delen av järnvägsstationen med turer under stora delar av året. I början av september ska vi vara med och fira Bānītis Festival. Ett modern tåg tar oss från Riga till Gulbene och därifrån

reser vi längs den smalspåriga järnvägen, dragna av ett vackert gammalt ånglok. I turen ingår ett antal stopp för att provsmakning av lokala produkter samt underhållning med lettisk dans och musik. På kvällen är vi åter i Riga. Vi får också möjligheten att vandra i Riga och titta på stadens vackra byggnader – en fullmatad helg!

Goodwood Revival

50 000 åskådare per dag i tre dagar. Av dessa är 80 procent klädda i för evenemanget tidstypisk klädsel, det vill säga från 1940- till 1960-talen. Det kan sannolikt bara upplevas i England. Goodwood är något av centrum för motorhistoria, mycket bil givetvis men även flyg. Här är full fart, tävlingsförarna spar inte på de vackra gamla klenoderna, det gäller ju att vinna även om man riskerar avåkning. Vaghållningen är kanske inte alltid den bästa i de gamla fina bilarna, men fort går de. Flyget är också välrepresenterat med överflygningar och Static Display till vilken Daisy i år är inbjuden. ✚

Bunge under Almedalsveckan

Av Lars Cedwall

Vi flyger till Bunge, invid Fårösund, på norra Gotland. På det gamla militärflygfältet finns många av de ursprungliga byggnaderna kvar, och i den stora båghangaren driver vår Daisy-pilot Claes Martinsson ett flygmuseum som vi ser närmare på.

Som bekant har man efter mycken vända bestämt sig för att återupprusta ön med sitt synnerligen utsatta läge i Fredens Hav. Tack ÖB för det! Det vi nu får se, är hur det var förr, och då var det ju bättre, som bekant.

Norra Gotland hade en nyckelpo-

sition i försvarshänseende och vi får möjlighet att se mer av detta vid besök i Fårösunds Fästning och Gotlands Försvarsmuseum, om intresse finns.

Den som inte fått nog av Ingmar Bergmanfirande kan ta färjan över till Fårö och bese Bergmancentrum.

Mat och dryck finns naturligtvis att tillgå utefter vägen. Ingen skall behöva stå utan *saffranspannkake ti kaffit, toskboddar* eller *lammskallar* till lunch.

Tillfälle gives att låna bilar till rimligt pris för gruppvisa utflykter för dem som kan enas om utflyktsmålen.

Resan företas under Almedalsveckan. Den som skulle vilja froterra sig med allehanda politiker och influencers har möjlighet att ta bussen in till stan. Avgår inom promenadhåll från flygfältet.

Medlemsflygningar **2019**

Så bokar du en medlemsflygning med Daisy

På hemsidan www.flygandeveteraner.se finns rubriken Medlemsflygningar.

Där hittar du flygprogrammet och kan läsa om alla de intressanta destinationerna. Vi hoppas att du finner det så lockande att du bokar en resa med Daisy.

När du funnit en resa, som intresserar dig, så klickar du på "boka här" och fyller i blanketten som då visar sig. Här kan du även anmäla om du skall resa tillsammans med andra.

I rutan "övrigt" anger du om du vill framföra någon särskild upplysning.

Ifall du önskar anmäla ett resesällskap, som ännu inte är medlem, anger du det på anmälningsblanketten "ny medlem". Sedan ska medlemskapet anmälas på vår hemsida under rubriken "Bli medlem".

När blanketten är ifylld och du tryckt på "skicka" ska du få ett kvitto på att anmälan har skickats till programgruppen@flygandeveteraner.se

Du ska sedan invänta en bekräftelse på att du verkligen blivit bokad. Du får då också veta hur och när du ska betala resan. Om du inte fått bekräftelse inom en vecka bör du ringa vårt servicecenter och höra dig för vad som hänt.

Servicecentret på Bromma flygplats tar hand om bokningarna och skickar bekräftelser i tur och ordning vartefter anmälningarna kommer in.

Helst önskar vi anmälningar via hemsidan. Det går självklart även att ringa Flygande Veteraner på Servicecenters telefon 08-29 50 33 onsdag och fredag 11-14 och boka resan. Har du frågor om resor mejla dessa till programgruppen@flygandeveteraner.se

VIKTIGT! Besök föreningens hemsida för utförligare beskrivningar av resorna samt för uppdateringar av program och eventuella ändringar!

Daisys reseledare:

Gabriella Blomquist

gabriella-blomquist@tele2.se
070 761 49 14

Per-Olov Bortas

po.bortas@gmail.com
070 778 27 35

Lars Cedwall

larscedwall@live.se
070 634 33 00

Björn Crantz

bjorn.crantz@gmail.com
070 632 66 96

Daniel Löfgren

daniel3725511@gmail.com
070 372 55 11

Karl-Axel Waplan

ka@waplan.se
070 510 42 39

Lasse Wissing

lars.j.wissing@gmail.com
070 630 60 43

Regler och förutsättningar för våra flygningar 2019

Bokning

Boka genom vår hemsida eller på Servicecenters telefon: 08-29 50 33, onsdag och fredag kl 11-14. När en resa är fulltecknad skapas en väntelista. Vid avbokningar fyller vi på passagerarlistan från väntelistan. För att bokningarna ska gå snabbt – tänk på att vi vill ha följande uppgifter:

- Ditt medlemsnummer
- Önskemål om enkel- eller dubbelrum, kost och eventuellt personnummer
- Fast och mobilt telefonnummer
- E-postadress
- Din vikt

Betalning

Resan ska vara betald 14 dagar innan avresa, dock gäller betalning 30 dagar innan avresa vid utlandsresor. Betalning görs på bankgiro 245-5657, kom ihåg att ange namn på resenär/ resenärer samt resans nummer och namn. Betalning kan även göras på vårt servicecenter Bromma flygplats. OBS! För vissa resor ska betalning ske tidigare än vad som här angetts. Detta framgår av bokningsbekräftelsen.

Avbokning

Vid avbeställning senare än 30 dagar före avresan, men tidigare än 14 dagar före avresan återbetalas 50 % av resans pris. Vid avbeställning senare än 14 dagar före avresan ska resenären betala fullt pris för resan dvs. återbetalning görs inte. I fall av sjukdom, gäller egen försäkring. Vid resor till utlandet gäller den sista bokningsdag som anges i beskrivningen av resan.

Försäkringar

Passagerare som flyger med Daisy är försäkrade i försäkringsbolaget Marsh. I princip gäller samma villkor som gäller för resor med charterflygbolag. Varje passagerare är sålunda försäkrad för en miljon kronor och har en bagageförsäkring. Betalar man resan med kreditkort, ger en del kortföretag ett visst skydd.

Force majeure

Föreningen har inte ekonomi som tillåter att föreningen bekostar passagerarnas hemresa om flygplanet skulle bli stående på en avlägsen flygplats på grund av tekniska fel eller andra orsaker utanför föreningens kontroll. Föreningen gör då vad den kan för att medverka till passagerarnas hemresa, men se till att du har kontanter, betal-, eller kreditkort för att själv bekosta din hemresa med annat färdmedel. Kontrollera med ditt eget försäkringsbolag vad som gäller.

Inställda flygningar

Huvudsyftet med våra flygningar är att erbjuda en trevlig flyghistorisk upplevelse. Om inte detta kan uppnås, till exempel på grund av dåligt väder, kan flygningar inställas eller uppskjutas, ofta med kort varsel. Resa kan även komma att ställas in då allt för få medlemmar bokar en resa. Betald resa återbetalas.

Vem får flyga med?

För att få flyga med Daisy krävs medlemskap i Flygande Veteraner. Barn till och med 12 års ålder får medfölja vuxen medlem utan att själv vara medlem. Full avgift för flygningen måste dock betalas.

Bagage

Resande får medföra bagage om högst 8 kg.

Incheckning

Inställelse ska ske på anvisad flygplats en timma före avgång. Utgång för transport till planet sker ca 30 minuter före avgång. Vi har inte möjlighet att vänta på den som kommer för sent.

Säkerhetsrutiner

De ökade internationella säkerhetskraven på flygplatserna påverkar även vår verksamhet. Daisys passagerare kan räkna med att passera flygplatsernas säkerhetskontroller. Allt bagage räknas som handbagage när vi flyger med Daisy. Lämna knivar, saxar och liknande hemma. Vätskor inklusive parfym och smink som krämer och tandkräm får innehålla: Högst en dl vardera och allt måste förvaras i en liten plastpåse som kan erhållas på flygplatser. Påsen ska visas upp vid passering av säkerhetskontrollen.

OBS! För deltagande i samtliga resor krävs medlemskap i föreningen Flygande Veteraner. En kostnad, för närvarande 350 kronor per kalenderår, som tillkommer på resekostnad för den som inte redan är medlem. Se vidare vår hemsida. För detaljer och uppdateringar gällande resorna, se hemsidan www.flygandeveteraner.se eller kontakta Flygande Veteraner per telefon 08-29 50 33.

4 maj 2019 • "Flygningsdag!" Hässlö

En medlemsdag i samarbete med Hässlö Flygförening och Classic Wings – **med flygmöjligheter!**

11.00 berättar Tomas Rinman om Daisys minst sagt unika historia i HFF:s cafeteria.

12.30 Visning av Daisy.

Under dagen blir det möjligt att själv få spaka Sk 16 från andra världskriget, få Spitfire-känsla i Chipmunk eller känna sig som elev i Sk 50 på Ljungbyhed eller upp-

leva kontrasten i Diamond DA42 Twin Star med modern glascockpit. Kostnad 1 500–2 700 kronor per flygpass om ca 30 minuter inklusive introduktion. Anmälan

Flyg med Daisy!

Flight 101

Avresa Västerås:

Lördag 4 maj 2019 kl 13.00
Tur över östra Mälaren.

Kostnad: 500 kr.

Åter Västerås: 13.30

till info@flygandeveteraner.se som vidarebefordrar till respektive flygsägare.

Flyg med Daisy!

Flight 102

Avresa Västerås:

Lördag 4 maj 2019 kl 15.00
Tur Mälaren runt.

Kostnad: 1 000 kr.

Åter Västerås: 16.00

Tanken är att vi ska kunna att-
rahera nya medlemmar enligt kon-
ceptet "flygningsdag"

Arlanda • 11 maj 2019

Följ med till ett studiebesök på Arlanda, Sveriges största flygplats.

Efter landning gör vi en bussrundtur inom flygplatsområdet "bakom kulisserna". Vi får se en sida av Arlanda som man normalt inte ser, bland annat planerar vi ett besök på Arlandas östra brandstation.

Vi besöker också Le Caravelle Club och får en visning av deras flygplan. Det är i år 60 år sedan första Caravelle levererades till Sverige.

Arlandaturen avrundas med ett besök på Arlanda Flygsamlingar innan det är dags att anträda återresan till Västerås.

Resfakta Flight 11

Avresa Västerås:

Lördag 11 maj kl 09.00.

Reseledare: Karl-Axel Waplan

Kostnad: 1 800 kronor

Tillkommer: Lunch

Åter i Västerås: ca 17:30

14 maj 2019 • Teknikresa i Marinens tecken Karlskoga

Vi är alla bekanta med propellrar och jetmotorer på flygplan. Men vad vet vi om motsvarigheterna i vatten? På denna resa får vi lära oss allt! Från tillverkning av stål till propelleraxlar till monteringen av vattenjet.

Buss hämtar på Karlskoga flygplats för färd till Kristinehamn och besök på Rolls-Royce och Motala Verk-

stad Group. Vi får se utveckling och montering av propellrar och vattenjet till de stora fartyg som färdas på de sju haven. Vi fortsätter färden till Björneborg Steel AB. Här tillverkas stål till 40 ton och 24 meter långa propelleraxlar. Vi får besöka smedjan för att se hur företagets produkter tar form.

Se gärna hemsidorna:

- www.rolls-royce.com/products-and-services/marine och
- www.mvg.se

Resfakta Flight 12

Avresa Västerås:

Tisdag 14 maj kl 08.30

Reseledare: Daniel Löfgren

Kostnad: 2 100 kronor

Tillkommer: Lunch

Åter i Västerås: ca 18:00

Såtenäs Skaraborgs flygflottilj • 16 maj 2019

Flyg med Daisy för studiebesök på en aktiv flygflottilj.

På F7 Såtenäs finns Försvarens centrum för utbildning av Gripen-piloter liksom transportflygsdivisionen med Sveriges Hercules-flotta. En gång i tiden hade Daisy sitt hem här.

Vi besöker Swedish Historic Flights unika samling av flygande militärflygplan med 29 Tunnan, 32 Lansen, 35 Draken, 37 Viggen... På Såtenäs finns ett intressant förbandsmuseum som vi också kommer att få se.

Resfakta Flight 13

Avresa Västerås:

Torsdag 16 maj kl 08.30

Reseledare: Per-Olov Bortas

Kostnad: 2 400 kronor

Tillkommer: Lunch

Åter i Västerås: ca 17:30

Lunch intages på mässen. Ett detaljerat program om studiebesöket på Såtenäs publiceras på Flygande Veteraners hemsida.

18 maj 2019 • Flyg till Skå-Edeby

FOTO BJÖRN HELLENIUS

Vi flyger med Daisy från Västerås till Skå-Edeby flygfält på Mälarna utanför Stockholm. Daisy kommer att från Skå ta med fallskärshoppare som ska hoppa över Djurgården i samband med Veteranbilsrallyt Gärdesloppet. Därefter erbjuds våra medlemmar under ett par dagar "Flyg med Daisy"-turer över Stockholm med omnejd.

Resfakta Flight 14

Avresa Västerås:

Lördag 18 maj 2019 kl 09.30.

En vacker resa över Mälardalens övärld.

Kostnad: 500 kronor

OBS! Enkelresa Västerås-Skå

Edeby. Marktransport från Skå ordnas på egen hand.

18 maj 2019 • Flyg från Skå-Edeby

FOTO: BJÖRN HELLENIUS

Flyg med Daisy!

Flight 141

Avresa Skå-Edeby:

Lördag 18 maj 2019 kl 11.30.

En timmes tur med Daisy över Stockholm och skärgården.

Kostnad: 1 600 kr.

Flyg med Daisy!

Flight 142

Avresa Skå-Edeby:

Lördag 18 maj 2019 kl 14.00.

En halvtimmes tur med Daisy över Stockholm.

Kostnad: 750 kr.

19–20 maj 2019 • Flyg från Skå-Edeby

Flyg med Daisy!

Flight 144

Avresa Skå-Edeby:

Söndag 19 maj 2019 kl 13.30.

En timmes tur med Daisy över Stockholm och skärgården.

Kostnad: 1 600 kr.

Flyg med Daisy!

Flight 145

Avresa Skå-Edeby:

Söndag 19 maj 2019 kl 15.30.

En halvtimmes tur med Daisy över Stockholm.

Kostnad: 750 kr.

Flyg med Daisy!

Flight 146

Avresa Skå-Edeby:

Måndag 20 maj 2019 kl 18.00.

En halvtimmes tur med Daisy över Stockholm.

Kostnad: 750 kr.

19 maj 2019. Passa på att besöka

Gärdesloppet på Djurgården i Stockholm. Förutom vackra markbundna veteranfordon kommer du att från marken kunna beundra Daisy när hon faller fallskärmshoppare över området. Och inte minst – det är gratis!

Fryksdalen och Karlstad Fira mors dag i sagolika Värmland! • 25–26 maj 2019

Vi flyger till Torsby där Värmlands Bussveteraner möter för färd längs sjön Fryken till Selma Lagerlöfs Mårbacka utanför Sunne, där vi får en guidad visning. Lunch intar vi på den USA-inspirerade restaurangen Diner 45 i Stöpafors. Nästa stopp på vår färd är Torsby skidtunnel. Anläggningen där våra landslagsåkare kan träna skidåkning även sommardag.

Ett stenkast bort ligger Sahlströmsgården, där många konstnär bött genom åren på sin jakt efter inspiration. Här övernattar vi efter att serverats såväl visning som middag.

På söndag morgon flyger vi sederut till Karlstad. Veteranbussen tar oss till Brigadmuseum, där man kan återuppliva gamla lumparminnen. Färden går vidare till Gustaf Frödings födelseplats Alsters Herrgård för visning och lunch.

Vi får se Värmlands Bussvete-

raners verkstäder innan Daisy tar oss till Västerås. *Hemsidor:*

- www.marbacka.com
- sahlstromsgarden.se
- karlstad.se/alstersherrgard
- www.diner45.se

Flyg med Daisy!

Flight 151

Avresa från Torsby-Fryklanda:

Lördag 25 maj 2019. Mitt på dagen, tid meddelas bokade passagerare. Timslång flygning runt Fryken och längs Klarälven.

Kostnad: 1 000 kr.

Flyg med Daisy!

Flight 152

Avresa från Torsby-Fryklanda:

Lördag 25 maj 2019. Mitt på dagen, tid meddelas bokade passagerare. Halvtimmes flygning längs Fryksdalen.

Kostnad: 550 kr.

Resfakta Flight 15

Avresa Västerås:

Lördag 25 maj 2019 kl 09:00

Reseledare: Daniel Löfgren och Gabriella Blomqvist

Kostnad: 5 400 kronor

Ingår: Flyg, buss, inträden, guidningar, logi och middag lördag kväll ingår.

Tillkommer: Lunch och fika.

Enkelrumstillägg: 300 kr

Åter i Västerås: söndag ca 18:30

Flyg med Daisy!

Flight 153

Avresa från Karlstad:

Söndag 26 maj 2019. Mitt på dagen, tid meddelas bokade passagerare. Halvtimmes flygning kring Karlstad.

Kostnad: 550 kr.

BOKNING SENAST DEN 20 APRIL!

2–5 juni 2019 • Med Daisy till Duxford

Ett unikt tillfälle att flyga med Daisy till Duxford och högtidlighållandet av 75-årsminnet av de allierades invasion av Normandie, Dagen D. Vi landar på Duxford norr om London. Där finns Imperial War Museums stora samlingar av militära flygplan. Den 3–5 juni samlas om-

kring 35 DC-3 på Duxford för att flyga till Frankrike och delta i evenemanget Daks Over Normandy, en del av 75-årsjubileet. På Duxford kommer planen under två dagar att genomföra övningshoppningar och andra flygningar inför publik under evenemanget Daks Over Duxford.

Du kan både studera flygplanen på nära håll och träffa besättningsar och fallskärmshoppare – samt besöka Imperial War Museum.

Den 5 juni flyger Daisy tillsammans med övriga DC-3:or mot Normandie för hoppning och landning på Caens flygplats på kvällen.

Sannolikt får vi sällskap av några av våra nordiska kollegor från Groningen till Duxford.

Denna resa erbjuder två alternativ enligt resfakta här intill. A: Antingen enbart flygresan med Daisy från Västerås till Duxford eller

B: Flyg med Daisy till Duxford, hotell 2–5 juni på Radison Blu Stansted, inträden Duxford, transporter till och från hotellet. *Web:*

- www.iwm.org.uk/visits/iwm-duxford
- www.iwm.org.uk/events/daks-over-duxford

Resfakta Flight 20

Avresa Västerås:

Söndag 2 juni 2019 kl 08.00

Reseledare: Karl-Axel Waplan

Resealternativ A Enbart flygresan

Kostnad 6 300 kronor

Resealternativ B Ingår: Flyg med Daisy Västerås–Duxford. Hotell 3

nätter i enkelrum inkl frukost.

Biljetter till Duxford, transporter mellan Duxford-hotell på Stansted.

Kostnad 12 225 kronor

OB! Enkelresa Västerås–Duxford.

Återresa ordnas på egen hand. Vi

rekommenderar flyg med SAS eller Ryanair från London–Stansted.

- www.iwm.org.uk/visits/iwm-duxford
- www.radissonblu.com/en/hotel-stanstedairport

BOKNING SENAST DEN 20 MARS! Caen med reguljärflyg: 75-årsminnet Dagen D • 5–8 juni 2019

Flygande Veteraner ordnar en medlemsresa med reguljärflyg till Caen och Normandie i samband med Daks Over Normandy, del av minneshögtiderna i samband med 75-årsminnet av invasionen av Normandie – en unik möjlighet att uppleva historia på plats och samtidigt se vår egen Daisy delta i evenemanget.

Daisy deltar som en av omkring 35 DC-3. Planen gör överflygningar och släpper ca 300 fallskärmshop-

pare över några av de historiska platser där trupper fälldes under Dagen D den 6 juni 1944.

Vi flyger från Arlanda på morgonen den 5 juni. På Paris-Roissy möts vi av en buss som tar oss till Normandie. Planen är att vi samma kväll ska se hoppningarna genomföras.

I Normandie kommer vi att på nära håll kunna beundra den imponerande flottan av DC-3 på Caens flygplats, diskutera med be-

sättning och hoppare. De två följande dagarna erbjuds besök på olika historiska platser.

Vi bor ca 40 min från Caens flygplats på hotel Kyriad Prestige Residence Cabourg*** i Dives-sur-Mer, vid Engelska kanalen.

Den 8 juni tar oss bussen till Roissy för återresa till Arlanda. Antalet platser är begränsat. Först till kvarn!

På vår hemsida kompletterar vi fortlöpande informationen.

Resfakta Flight 90

Avresa Arlanda:

Onsdag den 5 juni
Reseledare: Karl-Axel Waplan
Kostnad 10 315 kronor

Ingår: Reguljär flyg Stockhol-Paris tur- och retur, tre nätter i dubbelrum inkl frukost. Buss-transporter. Inträde på Caens flygplats den 7 juni.

Tillkommer: Övriga måltider samt inträden utöver Caens flygplats. Enkelrumstillägg 2 200 kronor.

Ytterligare detaljer om denna resa kommer på vår hemsida www.flygandeveteraner.se.

Läs mer på hemsidorna:

- www.daksovernormandy.com
- www.kyriad-prestige-residence-cabourg-dives-sur-mer.fr/en

16–18 juni 2019 • Med Daisy från Berlin

BOKNING SENAST DEN 20 APRIL!

Ett unikt tillfälle att uppleva en historisk överflygning av trettiotalet DC-3 och andra fraktflygplan från tiden för luftbron till Berlin. Den 16 juni kommer alla dessa maskiner att flyga på låg höjd över Brandenburger Tor i centrala Berlin. Vår egen Daisy planeras delta i detta.

Vi flyger reguljärt till Berlin tidigt på morgonen den 16 juni.

Den 17 juni besöker vi Schönhagens flygplats, där alla flygplan kommer att baseras. Vi planerar även besök i Flygvapenmuseum på flygplatsen Gatow.

I Berlin bor vi centralt på Hotel Sylter Hof med promenadavstånd till Kurfürstendamm, KaDeWe, Tiergarten med fler kända platser.

Den 18 juni flyger vi med Daisy till Västerås, avrundningen i Daisys deltagande i Daks Over Normandy och 70-årsminnet av luftbron till Berlin. Några webadresser:

- www.berlinairlift70.com
- foerdereverein-luftbruecke-berlin-70.de/?lang=en
- www.luftwaffenmuseum.de
- www.sylterhof-berlin.de

Resfakta Flight 21

Avresa Arlanda:

Söndag 16 juni på morgonen
Reseledare: Karl-Axel Waplan
Kostnad 6 300 kronor

Åter Västerås med Daisy: Tisdag 18 juni på eftermiddagen

Ingår: Reguljärflyg Stockholm-Berlin, flyg Berlin-Västerås med Daisy, två nätter i dubbelrum inkl frukost Hotel Sylterhof. Busstransporter.

Tillkommer: Enkelrum 1 400 kr, måltider, eventuella inträden

Ronneby, Karlskrona Nostalgiafestivalen • 29–30 juni 2019

Nostalgia Festival är ett evenemang för alla som gillar läckra fordon från förr: bilar, vackra träbåtar, motorcyklar och mopeder – allt rymt på Nostalgia Festival som lockar tiotusentals besökare till vackra och idylliska Ronneby Brunnsplan. Även en stor veteranmarknad ordnas här.

Se festivalens annons på sista sidan i denna tidning!

Lördag kväll tar vi in på hotell Scandic Karlskrona, vackert beläget vid Östersjön.

Under söndagen tar vi en fartfylld tur Med T 38, (www.t38.se) Vi besöker också tre mycket intressanta museer:

Marinmuseum som på ett fantastiskt sätt beskriver Sveriges marina historia, se hemsidan samt Fabas porslin- och bilmu-

seum. Dessutom ges det tid att vandra i Karlskrona med sin unika sjöfartsprägel.

Under Daisys besök i Blekinge görs flera medlemsflygningar från Kallinge flygplats, Blekinge Flygklubb, varav en timslång tur längs Blekinges kust och skärgård.

- Mer information:
- www.nostalgiafestival.se.
 - www.marinmuseum.se
 - www.fabas.se/vara-museer
 - www.scandichotels.se/Sverige/Karlskrona

Resfakta Flight 22

Avresa Västerås:

Lördag 29 juni 2019 kl 08:30
Reseledare: Karl-Axel Waplan
Kostnad: 5 475 kronor

Ingår: Busstransporter, inträden Nostalgia Festival, tur med T 38 på söndagen samt inträden till museer, lunch och dryck i Nostalgia Festival VIP-tält på lördagen. Övernattning Scandic Hotel Karlskrona inkl frukost. Enkelrumstillägg: 400 kr

Åter i Västerås: söndag ca 17:00

Flyg med Daisy!

Flight 221

Avresa från Ronneby Flygklubb:

Lördag 29 juni 2019 kl 12.00

Se Ronneby och Nostalgia Festivalområdet från ovan!

Kostnad: 550 kr.

Flyg med Daisy!

Flight 222

Avresa från Ronneby Flygklubb:

Söndag 30 juni 2019 kl 12.00

Timslång tur över Blekinge skärgård.

Kostnad: 1 000 kr.

5 juli 2019 • Gotland Bunge

Vi flyger till Bunge gamla militär-flygfält. Vår Daisy-pilot Claes Martinsson driver här ett flygmuseum. I närheten finns Fårösunds Fästning och Gotlands Försvarsmuseum som är väl värda ett besök. Den som vill kan ta färjan till Fårö och bese Bergmancentrum.

På Gotland ska ingen behöva gå

hungrig – prova saffranspannkake ti kaffit!

Mindre personbilar kan hyras till rimligt kostnad. Eftersom resan företas under Almedalsveckan i Visby kan den som så önskar ta bussen in till öns huvudstad och det politiska folklivet därstädes.

Resfakta Flight 30

Avgångstid Västerås:

5 juli kl 09:00

Reseledare: Lars Cedwall

Kostnad: 2 100 kronor

Åter i Västerås: ca 18:00

Karlskoga Rudskoga Teknikdag • 28 juli 2019

Daisy tar oss till Karlskoga flygplats, där Värmlands Bussveteraner hämtar oss för en utflykt bland landsbygd, gammal teknik, smakupplevelser och ett ölbryggeri.

Vi besöker Teknikdagen i Rudskoga, Långneruds Hjortgård och Wermlands Bryggerhus.

Teknikdagen erbjuder något för alla; gamla fordon och maskiner, slöjd och hantverk, stora och små djur samt bygdens produkter och livsmedel.

Långneruds Hjortgård bjuder oss på en lokalt producerad måltid i

Flyg med Daisy!

Flight 311
Avgång Karlskoga flygplats:
 Söndag 28 juli mitt på dagen.
 Tid och plats meddelas på hemsidan och bokade passagerare.
Kostnad: 550 kronor

gamla kvarnen på gården. Besöket avslutas med en Hjortsafari.

Till sist lär Hans på Wermlands Bryggerhus ut ölbryggandets ädla konst. Givetvis får den som vill pro-

Resfakta Flight 31

Avgångstid Västerås:

28 juli kl 09:00

Reseledare: Per-Olov Bortas / Daniel Löfgren

Kostnad: 2 400 kronor

Åter i Västerås: ca 18:00

va de prisbelönda dryckerna. Se vidare hemsidorna:

- www.rudskoga.se
- www.langerudshjortgard.se
- <https://wermlandsbryggerhus.se>

2-4 augusti 2019 • Masurien, Polen Kętrzyn (Rastenburg)

I år hålls 21:a Lotnicze Mazury, Masuriska Sjöarnas Årliga Flygshow. För Flygande Veteraner är det nu elva år sedan vi först bjöds in att delta. Utan tvekan värt att fira. Vår välgörare och ägare av Wilamowo flygplats, Stanislaw Tolwinski, håller i spakarna vilket borgar för ett gediget och professionellt flygprogram.

Vi kombinerar de bästa bitarna av detta med egna utflykter i den omgivande gamla Ostpreussiska miljön. Varglyan från andra världskriget har blivit ett måste liksom slott och herrgårdar som minner om bygdens storhetstid.

Polen är ju ett land, som under historiens gång körts över från olika riktningar av den ena stormakten efter den andra. Det är något som självklart har satt sin prägel på landet och dess innevanare. Om detta och mycket mer berättar vår guide Jadwiga, för hon är verkligen vår, under den planerade bussturen.

Vid ankomst till Wilamowo flygplats tar vi en landningsö på Tavernan och hämtar något gott från grillen, innan vi åker till vårt nya stamhotell Koch. Det ligger inom promenadavstånd från centrum av Kętrzyn, på tyska Rastenburg.

Gamla hotellet Koch, som låg mer centralt, har offrats till Mammon och blivit ombyggt till bostäder.

Resfakta Flight 40

Avgångstid Västerås:

2 augusti kl 08.00

Reseledare: Lars Cedwall

Kostnad: 7 000 kronor

Tillkommer: Kost och logi, eventuella inträden samt del i lokala transportkostnader.

Åter i Västerås: 4 augusti, tid meddelas vid bokning.

Tillfälle att inhandla produkter ur den lokala polska produktionen finns givetvis.

11 augusti 2019 • Zorngården och Mora

Efter en dryg timmes flygresa med Daisy landar vi på Mora-Siljans flygplats där vi välkomnas av Ovan-siljans Flygklubb.

Med buss tar vi oss in till Mora där vi hälsar på i Zorngården som en gång var makarna Anders och Emma Zorns hem. På den tiden hette gästerna prins Eugen, Carl

Resfakta Flight 41

Avgångstid Västerås:

Söndag 11 augusti kl 09.30.

Reseledare: Björn Crantz

Ingår: Flygresa med Daisy, buss-transporter och guidningar.

Kostnad: 2 850 kronor

Tillkommer: Måltider.

Åter i Västerås: ca 17.00

och Karin Larsson, Albert Engström samt Erik Axel Karlfeldt – gräddan av svensk kulturelit.

Idag är det ursprungliga värdparet sedan länge borta men huset välkomnar ständigt nya besökare. Vi blir guidade genom det nationalromantiskt och okonventionellt inredda huset, där konst

Flyg med Daisy!

Flight 411
Avgång Mora-Siljans flygplats:
 Söndag 11 augusti kl 13:00
Kostnad: 1 000 kronor
 Häng med på en tims lång oförglömlig flygtur över den fagra Siljansbygden. Filma och fota för fullt!

och konsthantverk blandas med kurbits och dalatradition från olika håll.

För den som är extra intresserad av Zorns måleri finns också möjlighet att se Zornmuseets målerisamlingar, en mustig upplevelse!

17 augusti 2019 • Lidköping och Läckö slott

Efter en timmes flygning landar vi på Lidköping-Hovby flygplats. En buss tar oss till Rörstrands porslinsmuseum för en guidad tur genom

290 års spännande kulturhistoria. Vi lär känna igen koppar från somriga bersåer, återser mormors finaste vas och förundras över de

Resfakta Flight 43

Avgångstid Västerås:
Lördag 17 augusti kl 09.30.
Reseledare: Björn Crantz
Kostnad: 3 000 kronor
Tillkommer: Måltider.
Åter i Västerås: ca 17.00

läckert blåvita 1700-talsfajanserna. Vi intar lunch i museets café. Vi fortsätter till Kållandsö och Läckö slott som reser sig på en klippa

Flyg med Daisy!

Flight 431

Avresa Lidköping-Hovby:
Lördag 17 augusti kl 14:00
Kostnad: 1 600 kronor
Timslång tur med Daisy över Sveriges största sjö Vänern med dess omgivande landskap.

invid Vänern. Under en guidad tur bjuds vi barockprakt, en sinnlig trädgård, glänsande skatter och ett anrikt medeltidsarv.

Linköping Matresa Kinda kanal • 21 augusti 2019

BOKNING SENAST DEN 10 AUGUSTI!

Vi flyger med Daisy till Linköping-Saab flygplats i Tannefors. Där hämtas vi av en veteranbuss som kör oss till Kinda kanal vid Tannefors slussar. Här går vi ombord på kanalbåten M/S Kinda

och påbörjar en tre timmar lång avkopplande och upplevelserik båttur.

Under resans gång serveras vi en lunch från köket ombord på fartyget.

Vi passerar först de tre slussarna vid Tannefors, som tar oss upp 10,5 meter, sedan slussen vid Hackefors, som tar oss upp ytterligare 6,8 meter. Vid Hjulsbro-slussen vänder vi och under åter-

Resfakta Flight 44

Avgångstid Västerås:
Onsdag 21 augusti kl 10.00
Reseledare: Gabriella Blomquist
Ingår: Flygning med Daisy, veteranbuss och båtturen med lunch ombord.
Kostnad: 2 350 kronor
Åter i Västerås: ca 17:00

resan blir det samma slussar men "nedför". Underturen kommer vi att höra mer om kanalen och dess historia. Dagen avslutas med bussresa och en skön flygning tillbaka till Västerås.

25 augusti 2019 • Flygvapnets flygdag F 17 Ronneby

FOTO LENNART BERNIS/FLYGVAPENBLOGGEN

Försvarsmaktens flygdag genomförs i år på F 17 Källinge utanför Ronneby. Vi flyger fram och tillbaka till Ronneby över dagen. På plats kommer vi att få uppleva ett

omfattande program med fokus på dagens Flygvapen men också Kallinges flyghistoria.

Daisy kommer att delta i själva uppvisningen och våra medlem-

Resfakta Flight 45

Avgångstid Västerås:
Söndagen 25 augusti kl 08:30
Reseledare: Karl-Axel Waplan
Kostnad: 3 300 kronor
Åter i Västerås: ca 17:00

mar får möjlighet att se det omfattande programmet, en uppvisning i förnämlig svensk teknologi!

Information och uppdateringar om flygdagen:

Flyg med Daisy!

Flight 451

Avresa Källinge:
Söndagen 25 augusti efter avslutad flygdag. Exakt tid och plats för avgång på hemsidan. Meddelas även direkt till passagerare som anmält sig.
Kostnad: 500 kronor

• www.forsvarsmakten.se/sv/aktuellt/uppvisningar-och-evenemang/flygdagen/

Göteborg Aerozeum • 31 augusti 2019

Flyg med Daisy till Aerozeum på Göteborg-Säve – ett av Sveriges mest djupgående museer! Här i berget på gamla F9 ryms det mesta från café till Sveriges enda flygande HKP 4. Ett stort antal simulatorer finns här för den som vill prova på att flyga Bulldog, Viggen eller varför inte prova på en helikoptersimulator.

Vi erbjuds även möjligheten att få en guidad visning i den "hemliga" drivmedelsanläggningen från kalla kriget. En spännande rundtur

i underjorden som bara öppnas vid speciella tillfällen! *Hemsida:* • www.aerozeum.se

FOTO AEROZEUM

Resfakta Flight 46

Avresa Västerås:
Lördag 31 augusti kl 08.00.
Reseledare: Daniel Löfgren
Kostnad: 3 600 kronor
Tillkommer: Inträde, simulator, måltider. Guidning i drivmedelsanläggningen ingår.
Åter i Västerås: ca 18:30

Flyg med Daisy!

Flight 461

Avgång Göteborg-Säve, Aerozeum:
Mitt på dagen. Tid meddelas på hemsidan och till bokade passagerare.
Kostnad: 1 000 kronor
Gör en oförglömlig timslång flygning med Daisy över Göteborg och dess vackra skärgård.

1 september 2019 • Flyg- och motordag Nyköping-Skavsta

Söndag 1 september kommer luft- rummet ovanför Skavsta flygplats att fyllas med många legendariska flygplan. Dessutom kommer marken att prydas med en mängd vackra entusiastfordon. F 11 Museum arrangerar åter en Flyg- & Motordag.

Räkna med mycket aktivitet i luften och på marken! Njut av flygplan, helikoptrar och modellflyg med mera. Daisy kommer att medverka i flygprogrammet – liksom

många andra häftiga veteranfordon: bilar, MC och traktorer.

En "Flyg med Daisy!"-tur planeras från Skavsta. Vi gör en fin tur på låg höjd över Sörmland. En härlig upplevelse för gammal och ung! Berätta för dina vänner om möjligheten till rundtur. Vi kommer att försöka flyga flera turer men antalet platser är begränsade så boka i tid.

Mer information finns på:
• www.f11museum.se

Flyg med Daisy!

Flight 502

Avgång Nyköping-Skavsta: Mitt på dagen. Tid och plats meddelas på hemsidan och till bokade passagerare.

Kostnad: 550 kronor
En tur över ett sensommarfärgert Södermanland.

Resfakta Flight 50

Avresa Västerås:
Söndag 1 september
Reseledare: Gabriella Blomquist/
Per-Olov Bortas
Kostnad: 1 500 kronor
Tillkommer: Lunch
Åter i Västerås: ca kl 17:00

Letland med smalspårig järnväg! • 6–8 september 2019

FOTO MICHAEL SANZ

En unik möjlighet att uppleva en av Baltikums få smalspåriga järnvägar som fortfarande opereras kontinuerligt. Vi flyger till Riga fredag morgon och få en sightseeing efter ankomst. Lördag morgon reser vi med ett specialtåg till Gulbene där vi besöker den smalspåriga järnvä-

gens lokstallar och verkstäder. Vi gör en resa med den smalspåriga järnvägen till Alūksne med uppehåll på flera stationer där det bjuds på uppträdanden samt mat och dryck från lokala producenter. På kvällen återvänder vi till Riga med specialtåg.

Resfakta Flight 51

Avresa Västerås:
Fredag 6 september kl 08:30
Reseledare: Karl-Axel Waplan
Kostnad: 8 425 kronor
Ingår: Flyg med Daisy, flygplatstransfer, tågresor, två hotellnätter inkl frukost.
Enkelrumstillägg: 1 200 kr
Åter i Västerås: 8 sept ca kl 17:00

Besök i Rigas järnvägs- och motormuseer står programmet. Vi bor på det nyöppnade Grand Poet Hotel by Semarah*****

Hemsidor:
• www.banitis.lv/eng
• <https://grandpoet.semarahhotels.com>

12–16 september 2019 • Goodwood Revival

BOKNING SENAST DEN 30 MAJ!

Följ med Flygande Veteraner och upplev Goodwood Revival på engelska sydkusten. Det anses vara en av världens finaste historiska racingtävlingar. Här återskapas atmosfären från 1940- till 1960-tal när Goodwood var banan där eliten av världens racerförare tävlade.

Tävlingen är "still going strong" – 150 000 besökare kommer, varav huvudparten i tidstypiska kläder. Här visas inte enbart bilar, Flygdisplay med uppvisningar är en del av festen med Spitfire, Mustang, Lancaster med flera veteraner i luften och på marken. Här finns något för alla i familjen.

I år är Daisy speciellt inbjuden för att delta i "Freddie March Spirit of Aviation Display". Vi flyger till Goodwood via Roskilde och Groningen, samma väg hem. Vi bor på Holiday Inn i Farnborough.

Föreningen erbjuder tre resealternativ:

Flight 52: Daisy på utresan och reguljärflyg hem.

Flight 53: Reguljärflyg ut och Daisy hem.

Flight 54: För den verkliga entusiasterna – Daisy *båda* vägarna!

Resfakta Flight 52, utresa med DC-3 Daisy, återresa reguljärflyg

Avresa Västerås: Torsdag 12 september kl 08:30
Reseledare: Karl-Axel Waplan
Ankomst Goodwood kl 17:00

Kostnad 14 980 kronor
Tillägg för enkelrum: 2 400 kr
Återresa: Söndag morgon 15 september. Reguljärflyg från London till Arlanda, Landvetter eller Kastrup.

Resfakta Flight 53, utresa reguljärflyg, återresa med DC-3 Daisy

Avresa: Lördag 14 september på morgonen med reguljärflyg från Arlanda, Landvetter eller Kastrup till London.

Reseledare: Karl-Axel Waplan
Kostnad 12 970 kronor
Tillägg för enkelrum 1 600 kr
Återresa: Måndag 16 september från Goodwood 09:00.
Åter Västerås: ca 18:00

Resfakta Flight 54, Tur- och retur med DC-3 Daisy

Avresa Västerås: Torsdag 12 september kl 08:30
Reseledare: Karl-Axel Waplan
Ankomst Goodwood 17.00

Kostnad 20 700 kronor
Tillägg för enkelrum 3 200 kr
Återresa: Måndag 16 september från Goodwood 09:00.
Åter Västerås: ca 18:00

I samtliga tre varianter ingår hotel i dubbelrum, frukost, transfers och biljetter till Goodwood.

FOTON BÖRJE THELIN

Åland Skördefest • 21 september 2019

Daisy tar oss till Åland och traditionella skördefesten, en folkfest av stora mått!

Marknaden erbjuder lantbruksprodukter från åländska gårdar – kan något bli färskare? Även ett stort urval av åländskt hantverk finns till salu under skördefesten.

Här serveras omsorgsfullt tillagade specialiteter från det åländska köket. Och även i år hoppas vi på höstsolens smekande strålar!

Flyg med Daisy!

Flight 551

Avgång Mariehamn:

Lördag 21 september, mitt på dagen. Tid meddelas på hemsidan och till bokade passagerare.

Kostnad: 550 kronor

En tur över ett sensommarfagert Södermanland.

Resfakta Flight 55

Avresa Västerås:

Lördag 21 september kl 09:00

Reseledare: Per-Olov Bortas

Kostnad: 2 400 kronor

Tillkommer: Lunch och inträde

Åter i Västerås: ca kl 18:00

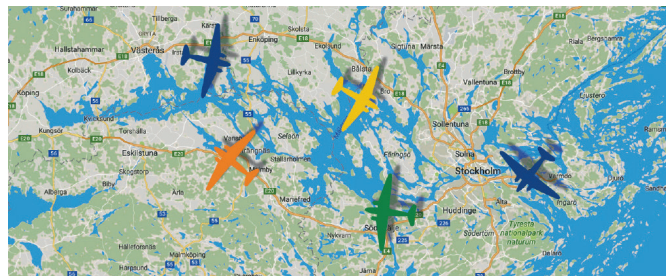
28 september 2019 • Marin flygspaning

I slutet av september kommer vi som traditionen bjuder att genomföra flygspaning från Daisy.

I år satsar vi på en flygning över de intressanta marinbaserna i Stockholms skärgård.

Under den omkring två timmar långa flygningen kommer vi att passera över såväl aktiva som nedlagda flottbaser och kustartillerianläggningar.

Det var inte länge sedan Stockholm hade mycket omfattande kustförsvar, av vilket det mesta

nu är ett minne blott. Spåren kan man dock fortfarande finna, inte minst från luften.

Efter spaningsturen har vi en gemensam debriefing över en kopp kaffe med smörgås.

Resfakta Flight 56

Avgångstid Västerås:

Lördag 28 september: 11:00

Åter i Västerås: ca 13:00

Reseledare: Karl-Axel Waplan/
Björn Crantz

Kostnad för resan: 2 000 kr

Kom ihåg karta, kikare och kamera!

Slott runt Mälaren • 29 september 2019

Det blir en kunglig avslutning på årets flygsäsong med en flygning runt Mälaren. Att se många av de historiska slotten från luften ger upplevelsen en speciell krydda. Vi gör en tur tillsammans och lär oss lite mer om slotten som vi flyger över. Vi följer med på kartan i Slottsguiden som med text och bilder står för fakta om varje slott.

Efter flygningen blir det samling med kaffe och "kunglig" tårta.

Resfakta Flight 57

Avgångstid Västerås:

Söndag 29 september 10:30

Åter i Västerås: ca 11:30

Reseledare: Gabriella Blomquist

Kostnad för resan: 1 100 kr

Förutom flygningen med Daisy, så ingår Slottsguide och samling efter flygningen med kaffe och tårta.

5 oktober 2019 • Arlanda

Ännu en möjlighet att följa med till ett studiebesök på Arlanda.

Precis som vid vårens resa gör vi efter landning en bussrundtur inom flygplatsområdet och får titta in "bakom kulisserna" på Sveriges största flygplats.

Vi får se en sida av Arlanda som man normalt inte ser, bland annat

planerar vi ett besök på Arlandas östra brandstation.

Vi besöker också Le Caravelle Club och får en visning av deras flygplan.

Besöket avrundas med ett besök på Arlanda Flygsamlingar innan det är dags att anträda återresan till Västerås.

Resfakta Flight 60

Avresa Västerås:

Lördag 5 oktober kl 09.00.

Reseledare: Karl-Axel Waplan

Kostnad: 1 800 kronor

Tillkommer: Lunch

Åter i Västerås: ca 17:30

OBS! För deltagande i samtliga resor krävs medlemskap i föreningen Flygande Veteraner, för närvarande 350 kronor per kalenderår. För detaljer och uppdateringar gällande resorna, se hemsidan www.flygandeveteraner.se eller kontakta Flygande Veteraner per telefon 08-29 50 33.

FOTO DAKS ÖVER NORMANDY

VIKTIGT! Besök föreningens hemsida för utförligare beskrivningar av resorna samt för uppdateringar av program och eventuella ändringar!

PHOTO COURTESY OF THE TUNISON FOUNDATION

Historien om Placid Lassie – en C-47 från 1943

Av Sture Friedner

I förra numret fick vi följa hur en skabbig C-47, döpt till *Union Jack Dak*, landade på Oshkosh 2010, några dagar försenad till EAA Air-Venture, och orsakerna till detta. Vi fick även läsa om hur en C-47, *Placid Lassie*, flög till England 1943 för att delta i kriget. Här är fortsättningen på denna historia.

Dagen D den 6 juni 1944

Anfallet började strax före midnatt med 13 vågor av C-47 från 101:e divisionen som släppte spanare och trupper i tre förutbestämda hoppområden.

En timme senare kom 14 vågor av C-47 som även de släppte spanare och trupper i tre andra hoppområden.

Kl 02.00 startade *Placid Lassie* i 74:e Troop Carrier Squadron, TCS, från England med CG-4A Waco-glidflygplan på släp. Gruppen hade med sig 155 soldater och en stor mängd utrustning. De steg till 1 000 fot, där de bildade formation. Framme vid kusten sjönk de ner till 500 fot och korsade Kanalen på denna höjd. De flög in över Normandie från söder och släppte sina glidflygplan på 450 fots höjd, när de nått den tänkta landningsplatsen.

Efter att ha släppt glidarna fortsatte skvadronen tvärs över Normandie, över Utah Beach, svängde vänster, formerade sig igen och gick tillbaka till England. *Placid Lassie* återvände sedan till Normandie med nya laster flera gånger under dygnet och när de gick

tillbaka var luften fylld med tyska, amerikanska och kanadensiska flygplan. De kunde också se *USS Texas* skjuta salvor in mot fastlandet. På det viset fortsatte det under flera dagar.

Den 23 augusti 1944 hedrades alla enheterna i 74:e TCS av general Vandenberg för ”Enastående plikt i strid mot fienden, att ha flugit på minsta höjd under ogynnsamma väderförhållanden och in mot det kraftfulla fiendemotståndet.”

Operation Market Garden

Kriget fortsatte för *Placid Lassie* och hennes besättning med deltagande i alla stora manövrer som de Allierade utförde – även Operation Market Garden. Denna manöver var ett försök att via Holland korsa Rehn vid Arnhem för att få fri väg till Berlin. Operationen startade den 17 september 1944. De flygburna truppers uppgift var att säkra bron över Rhen vid Arnhem och de broar som behövdes för att nå fram till staden.

Placid Lassie flög fyra uppdrag på fyra dagar, först fallskärmshoppare, sedan två glidar-uppdrag och till slut en flygning med materiel. *Placid Lassie* var det första allierade flygplan som korsade Rehn!

På det andra glidar-uppdraget var det så extremt dåligt väder att glidarna inte hade synlig kontakt med dragplanen. Man använde nu inte längre Amerikanska Waco-glidare utan stora Brit-

FOTOGRAF OKÄND

Placid Lassie uppställd bland sin systrar på ett fält i England, inför ännu ett uppdrag.

tiska Horsa-glidare som kunde frakta nära dubbla lasten mot Waco.

17 stycken C-47 förlorades under Operation Market Garden och fem kraschlandade. 70 procent av planen hade träffar från beskjutning, även *Placid Lassie*.

Under den fortsatta delen av kriget fick *Placid Lassie* och den 74:e TCS arbeta hårt. De flög bensin och förnödenheter för att underhålla trupperna, ofta general Pattons, och ibland fick de landa långt bakom frontlinjen för att evakuera sårade.

Krigets slut

Kriget i Europa slutade den 7 maj 1945 och den 74:e TCS med *Placid Lassie* började den 22 juni återvända till Amerika via samma södra väg som de hade kommit.

I Walnut Ridge i Arkansas slutade *Placid Lassies* militära karriär, här skulle hon säljas eller skrotas. De flesta flygplanen skrotades, men många C-47 köptes upp för civila användningar och fick leva vidare. *Placid Lassie* var en av de lyckliga – hon fick ett andra liv!

Efter kriget

Efter kriget ägdes flygplanet av flera olika operatörer och fraktade både passagerare och gods. West Coast Airlines, Aero-Dyne, Saber Aviation, Express Air Cargo och slutligen Dodson International Air ägde henne i tur och ordning fram till 2010. Hos Dodson, som köpte henne någon gång mellan 1998 och 2000, fick hon snart efter köpet stora motorproblem och ställdes av och parkerades för gott i ogräset vid sidan av banan på grund av brist på

Placid Lassie har landat i Frankrike och möts som en befriare av befolkningen.

pengar hos ägarna. Och där, i Covington, Georgia, stod hon sedan till hälften dold av ogräs i ett decennium.

Union Jack Dak åter *Placid Lassie*

De ursprungliga planerna efter besöket på Oshkosh 2010 var att sälja *Union Jack Dak*. Men ägarna uppskattade mycket att flyga planet och när de historiska undersökningarna visade att hon inte bara var en C-47 utan också en warbird i USAAF, och ännu viktigare en *D-Day veteran*, då ville man inte längre sälja henne! Man lät därför måla henne i Dagen D-färger - men hon hette fortfarande *Union Jack Dak*.

2014 firades 70-årsdagen av Dagen D i Frankrike. James Lyle och de andra flög *Union Jack Dak* till England och sedan över till Normandie, där de släppte fallskärmsjägare.

I Belgien mötte de historikern Hans den Brook som var expert på Operation Market Garden. Hans kunde berätta för besättningen att deras plan hade flugit i den 74:e TCS, vilket var en nyhet för dem. Hans berättade vidare att en i den ursprungliga besättningen fortfarande

levde, radiotelegrafisten Ed Tunison. Ed kontaktades snabbt, en flygbiljett ordnades, och han flögs över från USA för att få se sitt gamla flygplan. Det var Ed som sedan berättade för ägarna att planet under kriget hette *Placid Lassie* – ”Den Lugna Damen”. Ed hade med sig bilder och många berättelser om flygplanets öden och äventyr under andra världskriget. Ägarna beslöt genast att låta *Union Jack Dak* få återgå till att vara *Placid Lassie* igen!

James Lyle ägde och flög *Placid Lassie* fram till 2017 då han grundade Tunison Foundation, uppkallad efter Ed Tunison, som just hade avlidit och som var den siste överlevande besättningsmedlemmen från andra världskriget. James Lyle har donerat flygplanet till stiftelsen som nu är ägare till planet.

Placid Lassie är anmäld för medverkan i 75-årsjubileet av D-dagen 2019, där vi hoppas att även Daisy skall kunna delta. ✚

Fakta grundar sig på berättelser från James Lyle, Ed Tunison, Hans den Brook och Tunison Foundation.

PHOTO COURTESY OF THE TUNISON FOUNDATION

Till vänster:
Besättningen under hela kriget. Crew Chief Eddie Apodaca, navigatör William Vaughn, andrepilot Merton Eckert, pilot Richard Lum och radiotelegrafist Ed Tunison.
Till höger:
Placid Lassies radiotelegrafist Ed Tunison vid sitt flygplan 2014 – 70 år efter uppdragen över Europa!

PHOTO COURTESY OF THE TUNISON FOUNDATION

FOTO US NAVY DEPARTMENT VIA JAN FORSGREN

En av amerikanerna erövrade 'Tabby' i Zamboanga, Filippinerna, den 3 maj 1945. Notera fönsterarrangemanget, propellerspinnrarna samt luftintaget på ovansidan av motorkåpan.

零式輸送機 "Showa L2D Tabby"

Del 1

Av Jan Forsgren

Att Douglas DC-3 tillverkats på licens i Japan torde vara välkänt. Totalt kom 485 DC-3:or att tillverkas i Japan mellan 1940 och 1945. Dessa flygplan är förmodligen de minst kända inom familjen DC-3.

Trafikflygplanen Douglas DC-2 och DC-3 väckte under 1930-talet stort intresse bland världens olika flygbolag. En relativt okänd historia är användningen DC-2 och DC-3 i Japan. Redan den 27 mars 1934 köptes licensrättig-

heterna till DC-2 av Nakajima Hikoki KK för 80 000 dollar. Förutom licens-tillverkning innefattade kontraktet även försäljning av DC-2 i det japanska imperiet samt i Manchuriet. En Douglas-tillverkad DC-2 (c/n 1323)

levererades i december 1934. Dock kom endast fem DC-2:or att tillverkas i Japan. Dessa flygplan användes av Greater Japan Airlines på rutten mellan Japan och Formosa (Taiwan).

Japansk DC-3-licens

I början av Andra världskriget kom åtskilliga rapporter från Allierade jakt-piloter om japanskflugna DC-2:or, vilka erhöll kodnamnet Tess. Dock kom de japansktillverkade flygplanen att uteslutande användas civilt, medan den importerade DC-2:an flögs av den kejserliga japanska arméns flygva-pen i Indokina under 1941 och 1942. Även om DC-2 förblev en sällsynthet i Japan, var DC-3 betydligt vanligare. Även den enda DC-4E (den allra först byggda, helt olik den senare seriepro-duktionen) liksom en DC-5 kom även att användas i Japan. Men det är, som det heter, en annan historia!

Licensrättigheterna till DC-3 köptes den 24 februari 1938 av Mitsui and Company Ltd (ett amerikanskt dot-terföretag till Mitsui Bussan Kaisha KK) för 90 000 dollar. Vad Douglas inte kände till, var att detta skedde på uppdrag av den kejserliga japanska

FOTO US NAVY DEPARTMENT VIA JAN FORSGREN

En 'Tabby' i sämre begagnat skick.

flottan. Åren 1937–1939 hade även 22 Douglas-tillverkade DC-3:or importerats, företrädesvis för olika inhemska flygbolags räkning, men även inkluderande två icke monterade exemplar vilka överlämnades till flygplantillverkaren Showa. Fabriken fanns i staden Showa strax utanför Tokyo. De båda DC-3:orna monterades och levererades till flottans flygvapen för utvärdering. Den japanska kejserliga flottan valde typen som standard för sina transportflygförband, med namnet Flottans Transportflygplan Typ O. Flygplantypen betecknades även som L2D. Företaget Showa fick i uppdrag att anpassa flygplanet till japansk tillverkningsstandard, vilket även innefattade japanska 14-cylindriska Mitsubishi MK8 Kinsei-motorer istället för Wright Cyclone eller Pratt & Whitney dito. Innan Showa-fabriken kunde öppnas, tillverkade Nakajima 71 stycken L2D2 i Koizumi. Förutom flottans flygvapen, kom några L2D att användas av olika japanska flygbolag. Besättningen bestod av 2 à 5 personer. 21 passagerare eller ca tre ton frakt fick plats.

Kriget kommer

I början av andra världskriget tilldelades samtliga kända japanska flygplantyper kodnamn av amerikanerna. Detta berodde på svårigheter från amerikansk sida att uttyda de inhemska japanska namnen. Skol- och transportflygplan döptes efter träd och djur. De senare fick namn som började på bokstaven T. Showa L2D döptes till ”Tabby”, vilket är en grå- eller brunspräcklig katt! Att Japan och USA opererade i grunden samma flygplanstyp gav givetvis upphov till vissa identifikationsproblem.

En fraktvariant, L2D2-L, var utrustad med fraktdörrar à la C-47 och förstärkt golv. 75 sådana tillverkades. Passagerarvarianterna hade kabinstolar tillver-

Ett dussin Showa L2D3 uppställda i viss ordning på ett flygfält i Japan hösten 1945.

En 'Tabby' i amerikanska färger i Zamboanga, Filippinerna, den 3 maj 1945. Notera de amerikanska 'Star-and-Bar' beteckningarna under höger vinge.

kade av rotting. En utvecklad variant, L2D3, hade en modifierad framkropp. Väggen mellan cockpit och kabinen flyttades en meter bakåt, vilket gjorde att samtliga fyra besättningsmedlemmar fick plats i cockpit. Denna version hade även tre extra fönster på respektive sida av cockpit. L2D4 hade ett kulsprutetorn för en 13 mm kulspruta monterat på ryggsäsen (snarlikt den ryska Lisunov Li-2), liksom uttag i kroppssidorna för två 7.7 mm kulsprutor. Variant stannade dock på försöksstadiet.

Spännande fortsättning följer i nästa nummer! ✚

Tekniska Data Showa L2D2

Längd:	19,72 m
Spännvidd:	28,96 m
Höjd:	5,16 m
Vingyta:	91,6 m ²
Tomvikt:	7 125 kg
Maxvikt:	10 900 kg
Toppfart:	354 km/h
Marschfart:	301 km/h
Topp höjd:	10 900 m
Räckvidd:	3 220 km

Returadress:
Flygande Veteraner
Flygplatsinfarten 39
168 67 BROMMA

B

Nostalgia Festival

Ronneby Brunnspark 29 juni 2019

SOMMARENS FAMILJEFEST!

Välkommen till Nordens vackraste festival för genuina fordonsentusiaster. Ronneby Brunnspark lockar tusentalet klassiker i form av stiliga bilar, motorcyklar, mopeder, lastbilar och båtar av högsta klass. En sommarutställning utöver det vanliga.

- Bilutställning • Concours de Charme • Traktorer • Veteranmarknad • Lastbilar
- Mc och mopeder • Underhållning • Klassiska båtar • Barnens Nostalgia Festival

Arrangör:

Medarrangörer:

Ronneby Brunnspark 29 juni 2019 • Öppet: 10.00 - 17.00

www.nostalgiafestival.se

